

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи фахової підготовки

Кафедра **лісового і аграрного менеджменту**

Освітня програма **Лісове господарство**

Спеціальність **205 Лісове господарство**

Галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 23 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу (зразок)
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи фахової підготовки
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	----
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки і продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Предмет «Основи фахової підготовки» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування в майбутніх лісових фахівців знань про стан і проблеми лісового господарства України. Вивчення дисципліни «Основи фахової підготовки» базується на основних знаннях з питань лісознавства та лісівництва інших фахових лісівничих дисциплінах та особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі лісового господарства. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

Мета: формування у студентів знань щодо вимог до підготовки фахівців у відповідності з побудовою вимог вищої школи, формування первинних знань з основ лісівництва та уявлень про майбутнє місце роботи.

Завдання: оволодіти шляхами та особливостями механізму навчального процесу в Університеті; базовим понятійно-термінологічним апаратом лісівництва та розумінням аспектів ведення лісового господарства в Україні та регіоні; набути знання щодо основних лісівничих проблем України.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<p>Лекція 1. Вступ до фахової лісівничої і природоохоронної діяльності.</p> <p>1. Предмет і завдання дисципліни.</p> <p>2. Основи лісівничої термінології.</p>	<p><i>Студент повинен знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>нормативні документи з ведення лісового господарства в Україні;</i> • <i>структуру</i> 	<p>Тестування за темою.</p> <p>Виконання практичних робіт.</p> <p>Виконання</p>

	<p>3. Суть фахової діяльності лісівника.</p> <p>4. Формування свідомого ставлення до довкілля.</p> <p>5. Перелік умінь і навиків в процесі навчання за спеціальністю та вивчення дисципліни «основи фахової підготовки».</p>	<p><i>лісогосподарських підприємств та організацій України;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>лісові навчальні заклади та наукові установи України;</i> • <i>кваліфікаційну характеристику професій зайнятих у лісовому господарстві.</i> 	самостійної роботи.
2.	<p>Лекція 2. Організація навчального процесу студента спеціальності «Лісове господарство» в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p> <p>1. Навчальний процес та навчальне навантаження студентів ПНУ.</p> <p>2. Навчально-методичне забезпечення.</p> <p>3. Виробнича та навчальна практики.</p> <p>4. Студентський путівник «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – шлях до успіху».</p>	<p><i>Студент повинен вміти: користуватись нормативними галузевими документами; визначати напрямки розвитку лісового господарства у відповідності до структури кваліфікаційної характеристики професій зайнятих у лісовому господарстві.</i></p>	
3.	<p>Лекція 3. Історія розвитку лісового господарства України.</p> <p>1. Етапи розвитку лісового господарства України.</p> <p>2. Розвиток лісового господарства на Західній Україні.</p> <p>3. Розвиток лісового господарства на Східній Україні.</p>		
4.	<p>Лекція 4. Лісові ресурси України та їх використання.</p> <p>1. Розподіл лісових ресурсів.</p> <p>2. Структура лісогосподарського виробництва.</p> <p>3. Лісове господарство як галузь лісового комплексу.</p>		

	<p>Лекція 5. Основи лісового господарства України.</p> <p>1. Загальне та спеціальне використання лісових ресурсів.</p> <p>2. Види використання лісових ресурсів.</p> <p>3. Порядок спеціального використання лісових ресурсів.</p> <p>4. Другорядні лісові матеріали.</p> <p>5. Рубки формування та оздоровлення лісів.</p> <p>6. Порядок видачі лісорубного квитка.</p>		
6.	<p>Лекція 6. Особливості ведення лісового господарства в Україні.</p> <p>1. Лісорослинні умови і показники лісистості.</p> <p>2. Екологічне значення лісів і їх заповідання.</p> <p>3. Штучно створені ліси і догляд за ними.</p>		
7.	<p>Лекція 7. Особливості ведення лісового господарства в регіоні Карпат.</p> <p>1. Проблема сировинних ресурсів.</p> <p>2. Проблема охорони біорозмаїття.</p> <p>3. Проблема санітарного стану лісів.</p> <p>4. Проблема виникнення стихійних руйнівних процесів.</p> <p>5. Проблема охорони та обліку лісових ресурсів.</p> <p>6. Проблема збереження і підтримання лісогосподарської інфраструктури.</p> <p>7. Перспективи подальшого стану лісового фонду.</p> <p>8. Необхідність переорієнтації напрямів лісового господарства.</p>		

8.	Лекція 8. Державна управління лісами України. 1. Ефективне управління лісами. 2. Забезпечення екологічної стійкості. 3. Забезпечення вагомого внеску лісів в розвиток економіки.		
----	--	--	--

4. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p> <p>Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких форм і засобів діагностики, як оцінювання практичних занять, оцінювання індивідуальних завдань, письмове тестування, усне опитування. Поточний контроль проводиться під час проведення лекційних і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного прикладного завдання; крім того, здійснюється поточне письмове тестування за кілька попередньо пройдених тем.</p>	<p>Система контролю знань здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – 50 балів; • підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів. <p>Оцінка за вивчення предмету виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зі шкалою оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.</p>
---	--

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	50
Тема	10
Практична робота	20
Лабораторна робота	---
Семінарське заняття	---
Самостійна робота	20
Підсумковий контроль	50
екзамен	50
Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів	10
Разом	100

Поточний контроль										
Вид навчальної роботи	Тема (тема 1, 2)	Тема (тема 3, 4)	Тема (тема 5)	Тема (тема 6,7)	Тема (тема 8)	Практичне заняття 4	Практичне заняття 5	Самостійна робота 1	Самостійна робота 2	Разом
Кількість балів	2	2	2	2	2	10	10	10	10	50

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль

- Усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);
- Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);
- Комбінований контроль;
- Тестовий контроль;
- Презентації;
- Виконання і захист практичної роботи.

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 2 балів),
2. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 2 балів)
3. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 6 балів)

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Мультимедійний кабінет	Мультимедійний проектор Мультимедійний екран BenQ MP 515 ПК Intel Pentium IV-2, 6MHz/512/80/FDD
Література:	
Базова	
<ol style="list-style-type: none">1. Лісовий Кодекс України.- К., 2006. – 75 с.2. Збірник нормативних актів ведення лісового господарства. – К., 2003. – 184 с.3. Наукові основи збалансованого ведення лісового господарства в Карпатському регіоні. Зб. рекомендацій УкрНДІгірліс. Вип. 4. – Івано-Франківськ: УкрНДІгірліс, 2011. – 450 с.4. Порадник карпатського лісівника. / Чернявський М.В., Парпан В.І. і ін. – Івано-Франківськ: Фоліант, 2008. – 367 с.5. Чернявський М.В., Коржов В.Л. і ін. Наближене до природи лісівництво в Українських Карпатах. – Львів: Піраміда, 2006. – 88 с.	
Допоміжна	
<ol style="list-style-type: none">1. Малишева Н.Р., Олещенко В.І., ін., Гуцуляк В.М. Правові засади впровадження в Україні Конвенції про біорізноманіття. – К.: Хімджест, 2003. – 175 с.2. Бродович Р.І. Рекомендації з відновлення та розведення смерекових лісів Карпат: зб. рекомендацій УкрНДІгірліс: Наукові засади ведення сталого лісового господарства в Карпатському регіоні / Бродович Р.І., Гербут Ф.Ф., Кацуляк Ю.Д., Гаврусевич А.М., Гудима В.М., Бродович Ю.Р. – Івано-Франківськ: УкрНДІгірліс, 2008. – Вип. 3. – С. 21-81.3. Бродович Р.І. Типи лісових культур для зони Карпат / Р.І. Бродович / Типи лісових культур за лісорослинними зонами: Карпати, Полісся та Лісостеп (затверджені наук.-техн. радою Держкомлісгоспу України 18.03.2010, протокол №1). – К.: Держкомлісгосп України, 2010. – С. 5-20.4. Дебринюк Ю.М. Всихання смерекових лісів: причини та наслідки / Ю.М. Дебринюк / Наук. вісник: зб. наук.-техн. праць Нац. лісотехн. ун-ту України «Урбанізаційні процеси в гірських ландшафтах і шляхи їхнього регулювання». – 2011. – Вип. 21.16. – С. 32-38.5. Коржов В.Л. Рекомендації із застосування систем машин і технологій для проведення лісосічних робіт на рубках головного користування в Карпатському регіоні / В.Л. Коржов, В.С. Кудра / Затв.	

Президією наук.-техн. ради Держкомлісгоспу України (протокол №1 від 29.12.2010 р). – Івано-Франківськ: 2011. – 29 с.

6. Коржов В.Л. Системи засобів і технологій для проведення лісосічних робіт у гірських лісах Карпат / Матеріали наук. конф., присвяч. 80-річчю від дня заснування УкрНДІЛГА «Лісівнича наука: витоки, сучасність, перспективи» [Харків, 12-15 жовтня 2010 р] // В.Л. Коржов, В.С. Кудра. – Харків: УкрНДІЛГА, 2010. – С. 36-38.

7. Крамарець В.О. Природне поновлення ялинових лісостанів заповідного урочища «Маківка» / В.О. Крамарець, Г.Т. Криницький // Наукові праці Лісівничої академії наук України: збірник наукових праць. – 2008. – Вип. 6. – С. 78-81.

8. Криницький Г.Т. Система лісівничих заходів щодо ліквідації наслідків масового всихання ялиників у буково-ялицевих типах лісу Карпат / Г.Т. Криницький, В.О. Крамарець // Лісівництво і агролісомеліорація. – 2009. – Вип. 115. – С. 256-260.

9. Наближене до природи лісівництво в Українських Карпатах : моногр. // [Чернявський М.В., Швіттер Р., Ковалишин Р.В. та ін.]; за ред. М.В. Чернявського. – Львів: ЛА «Піраміда», 2006. – 88 с.

10. Парпан В.І. Рекомендації з ведення лісового господарства в похідних ялиниках Українських Карпат / В.І. Парпан, Г.Т. Криницький, В.Л. Коржов, В.П. Гульчак, П.Я. Слободян, Я.М. Слободян, Ю.С. Шпарик, Р.І. Бродович, Т.В. Парпан, В.О. Крамарець. Затв. Секцією організації управління лісовим господарством наук.-тех. ради Держлісагентства України (протокол №1 від 27.02.2013 р). – Івано-Франківськ: 2013. – 29 с.

11. Парпан В.І. Рекомендації зі сталого лісокористування в Карпатах (пріоритетні напрямки розвитку) / В.І. Парпан, Ю.С. Шпарик, Р.М. Вітер та ін. // Наукові аспекти ведення сталого лісового господарства. – Збірник рекомендацій УкрНДІГірліс. – Вип. 2. – Івано-Франківськ, 2005. – С. 83-96.

12. Правила відтворення лісів / Постанова Кабінету Міністрів України № 303 від 01 березня 2007 року. – 7 с.

13. Правила поліпшення якісного складу лісів / Постанова Кабінету Міністрів України № 724 від 12 травня 2007 року. – 9 с.

14. Правила рубок головного користування в гірських лісах Карпат / Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 22 жовтня 2008 року. – 14 с.

15. Про затвердження віків стиглості похідних ялинових деревостанів / Наказ Державного комітету лісового господарства України №269 від 15.10.2009 року. – 2 с.

16. Санітарні правила в лісах України / Постанова Кабінету Міністрів України №555 від 27 липня 1995 року. – 20 с.

17. Слободян П. Я. Рекомендації з локалізації осередків стовбурових шкідників та кореневих гнилей в ялинових насадженнях Українських Карпат / П.Я. Слободян, Т. Г. Шпільчак // Збірник рекомендацій УкрНДІГірліс. «Наукові основи збалансованого ведення лісового господарства в Карпатському регіоні». – Івано-Франківськ: УкрНДІГірліс, 2012. – Вип. 4 – С. 406-436.

Ресурси мережі Інтернет

1. Основи фахової підготовки (бакалавр лісового господарства [Електронний ресурс]. – Режимдоступу : <https://www.google.com.ua/search>.

6. Контактна інформація

Кафедра	кафедра лісового і аграрного менеджменту, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька 201, каб. 206, тел. (0342) 59-61-66, e-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач	Проф. Олійник В.С.
Контактна інформація викладача	Vasyl.oliinyk@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<ul style="list-style-type: none">• списування під час поточного опитування, виконання тематичних модульних контрольних робіт та іспиту заборонені;• самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);• застосовування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;• надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	<ul style="list-style-type: none">• відвідування занять є обов'язковим;• засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).• пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.• поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

	У випадку порушень і зловживань (невідвідування занять більше 50% часу – недопущення до іспиту).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдання пізніше встановленого терміну не допускається, але може надаватись можливість виконати завдання за індивідуальним графіком (за рішенням керівника структурного підрозділу, його замісника та викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Невідповідна поведінка під час заняття	Викладач має право видалити студента із заняття, якщо останній порушує дисципліну і тим самим заважає працювати викладачу та групі. Всю суперечну ситуацію можна вирішити після заняття.
Додаткові бали	Нарахування додаткових балів здійснюється згідно рішення затвердженого на засіданні колективу кафедри і обов'язково озвучується викладачем на перших заняттях. Бали можуть нараховуватись за активність студента на семінарських, лабораторних та практичних заняттях, за опрацювання додаткових інформаційних джерел та наукову (творчу) діяльність. Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.
Неформальна освіта	Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про неформальну освіту учасників освітнього процесу» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf). Процедура перерахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перерахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної роботи студентів з відповідних дисциплін.

Викладач _____ Олійник В.С.